

בס"ד.

כשרות מוצרי קוסמטיקה לפסח

- א.** כיון שחמץ בפסח אסור גם בהנאה, אם כן גם שימוש קוסמטי, שהוא הנאה לאדם, יהא אסור אם יש חמץ בתכשיר. אולם למעשה לא מדובר על חמץ הראוי לאכילה, ולפיכך צריכים אנו לברר את הדינים גבי הנאה מחמץ שאינו ראוי לאכילה. ותחילה יש לדעת יש לחלק את התכשירים לכמה סוגים: תכשירים שאינם נבלעים בגוף (והם הכי קלים), ב, תכשירים הנבלעים בגוף, אבל לא להנאה (וגם הם מותרים). ג' תכשירים המיועדים להספג בגוף, והאדם נהנה בכך. ועליהם נכתוב בהמשך.
- ב.** תכשירים לשיער ולעור, שאינם עשויים להיספג כלל, כמו **שעווה למריטת השיער**, או **שמפו לרחיצת השיער** או **ג'ל** או **ספריי** או **מוס** לשיער או **סיליקון** שאינם בנויים להיספג בשיער (או בפאה) אלא לעטוף אותו בלבד, וכן **מסנן מקרינת השמש**, אינם צריכים כל הכשר מחמץ. כיון שתכשירים אלו אינם עשויים עבור ספיגה בגוף כלל. (שהוא הנאה מדבר שנפסל מאכילת הכלב, ואין כאן גם סיכה כשתיה, כיון שאינו עומד להבלע. והארכנו בכל זה במאמר ארוך שתחת ידינו).
- ג.** **תכשירי צבע**, המיועדים לצביעה חיצונית בלבד (**צללית לפנים**, **סומק**, **מייק-אפ**, וכן **פודרה**), וכן **צבע לשיער**, או **רימל לריסים**, וכן **עפרונות הדגשה**, ו**כיוצ"ב** שאר תכשירים שאין רוצים כלל שיכנסו לגוף וגם אינם נכנסים לגוף, אינם צריכים כל הכשר. (וכנ"ל שלכו"ע אין אומרים "סיכה כשתיה" בדבר שאינו רוצה שיכנס אל הגוף).
- ד.** ומטעם זה גם **לכה לצפרניים**, אינה צריכה הכשר, וכנ"ל. (אולם רק כשהיא על בסיס אציטון, וכמקובל, שאינו חמץ כלל. ולא כשהיא על בסיס אלכוהול דגן).
- ה.** **סבון** או **מי פנים** או **שמפו** לניקוי הקרקפת, או **דאודורנט**, אין צריך להם הכשר, שאע"פ שלפעמים הם קצת נספגים בגוף, מ"מ אין הרצון בכך. (עייני משנ"ב סי' תמב ס"ק מה, שהעתיק את דברי תרוה"ד רק שמא יכניס לפיו "בלי כוונה". אולם בשו"ת קנה בושם ח"א סי' כה כתב שבמקור דברי התרוה"ד כתוב להדיא אפילו אם יכניס עם כוונה, שכיון שאין רצונו עכ"פ לבלוע, מותר.
- ו.** **גם מסנן מקרינת השמש** אינו צריך כל הכשר, מאחר ואע"פ שהוא נספג קצת בגוף, הוא אינו עשוי כדי להספג. (וכנ"ל).
- ז.** **שפתון**, לספרדים האוכלים קטניות, ניתן להשתמש ללא כל הכשר. אבל לאותם שאינם אוכלים קטניות, ראוי לבקש הכשר, מחשש הקטניות. (אע"פ שמעיקר הדין הדבר מותר, שהרי אינה מתכוונת לבלוע, וכאמור בהלכה הקודמת).
- ח.** **גם משחות הפילינג** וכיו"ב **להעלמת קמטים** או **פגמים**, או שאר משחות **נגד פצעי עור**, אע"פ שהם עשויים בפירוש כדי להספג בגוף, כיון שהם עשויים להספג לצורך רפואי ולא להנאה, אין צריך עליהם הכשר. (כי יש בהם ספיקות הלכתיים כמבואר במאמרנו, אם אמרנון סיכה כשתיה כשהיא לרפואה ולא לתענוג, ואם יש 'אחשביה' ברפואה ולא בשתיה, ועוד ספיקות. וכיון שסיכה שאינה לתענוג היא רק דרבנן, מהני בה ספיקות אלו).

ט. כמו"כ **קרב עינים** (המיועד לפישוט הקימטוטים שתחת העין) אינו צריך הכשר, כי מחמת קרבתו לעין אין בו אלכוהול לעולם.

י. אבל תכשירים העשויים להספג בעור, ורוצים שיספגו בגוף (להנאה, ולא סתם לרפואה), כמו **קרמים להזנה**, בין שהם **חלב פנים** או **קרב לחות** או **סרום** או **מסכות הזנה** או **שפתון לחות** או **קרב פנים**, **קרב ידים** או **קרב גוף**, וכיוצ"ב, יש מקום למה שמצריכים להם הכשר לכתחילה. (אע"פ שגם בזה יש לנו ג' ספיקות להתיר, שיטת ר"ת שאין סיכה כשתיה שלא בשמן. ושיטת הר"ן שאין אחשביה בנפסל מאכילת הכלב. ושיטת האחרונים שאין אחשביה בתערובת. וזו אינה נקראת תערובת שכיון לערב, וא"כ אינו חוזר וניער; מ"מ כיון שראינו שהביאו"ל (תמב ד"ה ואסור וד"ה בשאר) כתב שאם מצוי סבון שלא מחלב עדיף להשתמש בו ולא בסבון מחלב, והחמיר לומר בזה שסיכה כשתיה, מוכח שיש להחמיר בהנ"ל. ובמאמר שאתנו הארכנו בזה). וכ"כ באור לציון (ח"ג עמ' צג). ומ"מ הזקוקה להם מאוד ואינה מוצאת בלי הכשר, יכולה להקל בדבר.

יא. **בשמים לגוף, או לבית**, כיון שאינם עשויים לסיכה, יש לדון רק מצד איסור הנאה מהריח, ובזה נחלקו הפוסקים. ולמעשה יש מקום להקל, כי לא ברור שהאלכוהול שם הוא על בסיס דגן, ואדרבא הדבר אינו מצוי. והמחמיר משום חומרות הפסח תבוא עליו ברכה.

יב. האמור לעיל הוא בבושם עצמאי, העשוי לשם בושם וריח, והוא על בסיסי אלכוהול דגן. **אבל חומרי בישום הנלווים לשאר מוצרי קוסמטיקה**, אין בהם חשש כלל.